

ประเทศไทย
THAILAND

พัทลุง



การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย



การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

(สำนักงานชั่วคราว)

372 ถนนบำรุงเมือง กรุงเทพฯ 10100

โทรศัพท์ 226-0060, 226-0072, 226-0085

โทรสาร (662) 224-6221



ห้ามล่าเหยี่ยว

ปก : อุทยานนกน้ำทะเลน้อย

พัทลุง เป็นเมืองเก่าแก่โบราณเมืองหนึ่งในภาคใต้ของประเทศไทย และเป็นเมืองแห่งชาอกทะเลมีประวัติสันนิษฐานว่าพัทลุงเป็นเมืองที่สร้างขึ้นตั้งแต่สมัยศรีวิชัย ตัวเมืองเดิมตั้งอยู่ที่เขาหัวแดงฝั่งตรงข้ามกับเมืองสงขลาในปัจจุบัน แต่เนื่องจากมีภัยต่าง ๆ มารบกวนทำให้ต้องย้ายเมืองไปตั้งอยู่ตามตำบลต่าง ๆ หลายครั้ง

ในรัชกาลพระรามาธิบดีที่ 1 (อุทุมพร) แห่งกรุงศรีอยุธยา "เมืองพัทลุง" เป็นส่วนหนึ่งใน 15 หัวเมืองปักษ์ใต้ที่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของเมืองนครศรีธรรมราชซึ่งมีฐานะเป็นเมืองพระยามหานครขึ้นตรงกับกรุงศรีอยุธยา ต่อมาใน พ.ศ. 1927 เมื่อสมเด็จพระรามาธิบดีทิพย์ไต้เชียงใหม่ได้ชัยชนะจึงอพยพชาวภาคเหนือส่วนหนึ่งลงมาไว้ที่เมืองพัทลุง ต่อมา ในสมัยอยุธยาตอนปลายเมืองพัทลุงได้ย้ายไปตั้งที่ท่าเสม็ดปัจจุบันอยู่ในอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราชและย้ายอีกครั้งมาตั้งที่ตำบลควนมะพร้าวในเขตอำเภอเมืองปัจจุบัน ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก รัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้โปรดฯ ให้ยกเมืองพัทลุงขึ้นตรงต่อกลาโหมโดยมีฐานะเป็นเมืองชั้นโทและได้ย้ายเมืองไปอยู่ที่ปากน้ำลำปำ

เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงปฏิรูปการปกครองเป็นแบบมณฑลเทศาภิบาล เมืองพัทลุงได้ถูกจัดให้ขึ้นกับมณฑลนครศรีธรรมราชจนกระทั่งถึงปี พ.ศ. 2467 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ได้โปรดฯ ให้ย้ายเมืองมาตั้งที่ตำบลคูหาสวรรค์ซึ่งเป็นที่ตั้งปัจจุบันนี้ เมื่อได้ยกเลิกการปกครองแบบมณฑลเทศาภิบาลในปี พ.ศ. 2476 พัทลุงจึงได้มีฐานะเป็นจังหวัดตั้งแต่นั้น

จังหวัดพัทลุงตั้งอยู่บริเวณฝั่งตะวันตกของทะเลสาบสงขลา โดยอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 860 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งสิ้น 3,424.473 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น 8 อำเภอ กับ 2 กิ่งอำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองพัทลุง อำเภอควนขนุน อำเภอเขาชัยสน อำเภอปากพะยูน อำเภอกงหรา อำเภอดงระหวัด อำเภอป่าบอน อำเภอศรีบรรพต กิ่งอำเภอบางแก้วและกิ่งอำเภอป่าพะยอม

อาณาเขต

| | |
|-------------|---|
| ทิศเหนือ | ติดต่อกับอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช และอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา |
| ทิศใต้ | ติดต่อกับอำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา |
| ทิศตะวันออก | ติดต่อกับทะเลสาบสงขลา |
| ทิศตะวันตก | ติดต่อกับเทือกเขานครศรีธรรมราช หรือเขาบรรพต |

การเดินทาง

ทางรถยนต์ สามารถไปได้ 3 เส้นทาง คือ เส้นทางแรก ตามทางหลวงหมายเลข 4 ถึงชุมพร (สี่แยกปฐมพร) แยกเข้าระนอง พังงา กระบี่ ตรัง จนถึงพัทลุง ระยะทางประมาณ 1,140 กิโลเมตร หรือเส้นทางที่ 2 เมื่อมาถึงชุมพร เข้าทางหลวงหมายเลข 41 จนถึงจังหวัดพัทลุง ระยะทางประมาณ 840 กิโลเมตร และเส้นทางที่ 3 เมื่อมาถึงชุมพรแล้ว ผ่านสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช แล้วเข้าทางหลวงหมายเลข 403 จากนั้นจึงเข้าทางหลวงหมายเลข 41 ที่ชุมทางเขาชุมทอง จนถึงพัทลุง

รถโดยสารประจำทาง :

รถโดยสารธรรมดา บริษัท ขนส่ง จำกัด ถนนบรมราชชนนี มีรถออกจากสถานีทุกวัน ๆ ละ 1 เที่ยว เวลา 20.00 น. อัตราค่าโดยสาร 210 บาท รายละเอียดติดต่อ โทร. 4345557-8

รถโดยสารปรับอากาศ มีรถเอกชนวิ่งบริการ ใช้เวลาเดินทางประมาณ 12 ชั่วโมง บริษัท ขนส่ง จำกัด มีรถออกเดินทางทุกวัน เวลา 19.30 น. อัตราค่าโดยสารรถปรับอากาศธรรมดา 376 บาทปรับอากาศวิโอพี 560 บาท รายละเอียดติดต่อ โทร. 4351199 สำนักงานพัทลุง (074) 612070 และบริษัท ทรัพย์ไพศาล มีรถออกวันเว้นวัน วันละ 2 เที่ยวเวลา 18.00 น. และ 20.00 น. รายละเอียดติดต่อ โทร. 4355017 สำนักงานพัทลุง (074) 612055

รถไฟ มีบริการรถไฟผ่านท้องที่อำเภอเมือง อำเภอควนขนุน อำเภอเขาชัยสน อำเภอปากพะยูน รายละเอียดติดต่อสอบถามได้ที่ 2237010, 2237020, 2230010

เครื่องบิน มีเครื่องบินของบริษัท การบินไทย จำกัด ไปจังหวัดตรังและหาดใหญ่ทุกวัน สอบถามรายละเอียดและสำรองที่นั่งได้ที่ โทร. 2800070-90 หรือที่การบินไทย จังหวัดตรัง โทร. (075) 218066, 219923 และการบินไทย สำนักงานหาดใหญ่ โทร. (074) 245851-2, 243711, 233433

ระยะทางจากอำเภอเมืองไปอำเภอต่าง ๆ

| | |
|-------------------|-------------|
| อำเภอควนขนุน | 17 กิโลเมตร |
| อำเภอเขาชัยสน | 28 กิโลเมตร |
| อำเภอปากพะยูน | 66 กิโลเมตร |
| อำเภอกงหรา | 40 กิโลเมตร |
| อำเภอดงระหวัด | 39 กิโลเมตร |
| อำเภอป่าบอน | 50 กิโลเมตร |
| อำเภอศรีบรรพต | 35 กิโลเมตร |
| กิ่งอำเภอบางแก้ว | 10 กิโลเมตร |
| กิ่งอำเภอป่าพะยอม | 32 กิโลเมตร |

สถานที่น่าสนใจ/ในเขตอำเภอเมือง

พระพุทธนิรโรคันตรายชัยวัฒน์จตุรทิศ หรือที่เรียกกันว่า “พระสี่มุมเมือง” เป็นพระพุทธรูปประจำภาคใต้ และพระคู่บ้านคู่เมืองของพัทลุง ประดิษฐานอยู่ภายในศาลาจตุรมุข บริเวณด้านหน้าระหว่างศาลากลางจังหวัด กับศาลจังหวัดพัทลุงเป็นพระพุทธรูปหล่อสำริดปางสมาธิ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน (รัชกาลที่ 9) โปรดเกล้าฯ พระราชทานไว้ที่จังหวัดพัทลุง เมื่อ พ.ศ. 2511

ถ้ำคูหาสวรรค์ ตั้งอยู่ที่ถนนคูหาสวรรค์ใกล้ ๆ ตัวตลาดพัทลุง จะมีทางเลี้ยวซ้ายมือที่เขาคั่วแตก จะเป็นทางไปสู่ถ้ำคูหาสวรรค์ วัดนี้สร้างในสมัยอยุธยา ต่อมาได้รับการยกฐานะเป็นพระอารามหลวงแห่งแรกในจังหวัดพัทลุง ภายในถ้ำมีพระพุทธรูปปางไสยาสน์องค์ใหญ่ และพระพุทธรูปนั่งประดิษฐานอยู่ตามผนังถ้ำ และบริเวณหน้าถ้ำมีจารึกพระปรมาภิไธยย่อของพระมหากษัตริย์ และชื่อพระวงศ์หลายพระองค์ปรากฏอยู่

ภูเขาอกทะลุ จากวัดคูหาสวรรค์มุ่งหน้าไปบนทางหลวงหมายเลข 4047 สู่สถานีรถไฟพัทลุงจะพบภูเขาอกทะลุ ตั้งตระหง่านอยู่ทางด้านตะวันออกของสถานีรถไฟ ภูเขาอกทะลุเป็นสัญลักษณ์ของพัทลุงมีความสูงประมาณ 250 เมตร มีทางสำหรับปีนขึ้นยอดเขาเพื่อชมทิวทัศน์ของเมืองพัทลุงได้ ลักษณะพิเศษของภูเขานี้คือมีช่องแลทะลุยอดภูเขาอยู่บริเวณเกือบตอนปลายของยอดเขาซึ่งเป็นที่มาของชื่อภูเขานี้

ถ้ำมำลีย อยู่ห่างจากสถานีรถไฟประมาณ 2 กิโลเมตร บนเส้นทางหลวงหมายเลข 4047 ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ 7-8 จะมีทางลูกรังแยกซ้ายมือเข้าไปอีก 2 กิโลเมตร ถ้ำนี้อยู่ในเทือกเขาเดียวกับภูเขาอกทะลุ ถูกค้นพบโดยพระธุดงค์จากภาคอีสาน ชื่อพระมำลีย จึงได้ตั้งชื่อตามชื่อของผู้ค้นพบ ภายในถ้ำมีลักษณะกว้างขวางสลับบัซซูน มีหินงอกหินย้อยสวยงามมาก และมีแอ่งน้ำใสอยู่ตอนในสุดของถ้ำ

วัดวัง ตั้งอยู่ที่ตำบลลำปำ ห่างจากตัวเมืองไปตามทางหลวงหมายเลข 4047 ประมาณ 6 กิโลเมตร (ใช้เส้นทางเดียวกับเขาอกทะลุและถ้ำมำลีย) เป็นปูชนียสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดพัทลุง สร้างโดยพระยาพัทลุง (ทองขาว) ในสมัยรัชกาลที่ 3 อีกทั้งเคยเป็นสถานที่ทำพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยาในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ ภายในวัดเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูป 108 องค์ ซึ่งเรียงรายอยู่ตามระเบียงคด นอกจากนี้ยังมี พระเจดีย์ วิหาร และพระอุโบสถที่สวยงามน่าชม

วังเจ้าเมืองพัทลุง ตั้งอยู่ใกล้กับวัดวัง เดิมเป็นที่ว่าราชการ และเป็นที่พักอาศัยของเจ้าเมืองพัทลุง ปัจจุบันยังเหลืออยู่ส่วนหนึ่งคือ วังเก่า สร้างในสมัยพระยาพัทลุง (น้อย จันทโรจวงศ์) เป็นผู้ว่าราชการ ต่อมาวังได้ตกทอดมาจนถึงนางประไพ มุตามะระบุตรหรือหลวงศรีวรจักร ส่วนวังในสร้างเมื่อ พ.ศ. 2432 โดยพระยาอภัยบริรักษ์จักรวาชิตพิพิธภักดี (เนตร จันทโรจวงศ์) บุตรชายของพระยาพัทลุงซึ่งเป็นผู้ว่าราชการ ปัจจุบันทายาทตระกูล “จันทโรจวงศ์” ได้มอบวังนี้ให้เป็นสมบัติของชาติ โดยกรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแห่งชาติ เมื่อ พ.ศ. 2526

หาดแสนสุขลำปำ อยู่เลยวัดวังไปตามทางหลวงหมายเลข 4047 อีกประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นหาดทรายที่มีทิวสนร่มรื่นริมฝั่งทะเลสาบสงขลา ซึ่งเป็นทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย มีศาลากลางน้ำ ชื่อ “ศาลาลำปำที่รัก” สำหรับชมทิวทัศน์บริเวณทะเลสาบ และจากบริเวณชายหาดมีสะพานเชื่อมไปยังเกาะลอยซึ่งเป็นเกาะที่เกิดจากการทับถมของตะกอนปากน้ำลำปำ มีร้านอาหารและเครื่องดื่ม

น้ำตกบ้านโดน ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 ตำบลลำสินธุ์ อำเภอเมืองพัทลุง เดินทางจากตัวเมืองถึงได้โดย ไปตามทางหมายเลข 4 ประมาณ 18 กิโลเมตร มีทางแยกถนนสายคลองหมวยบ้านกงหรา ระยะทางประมาณ 9 กิโลเมตร จะถึงทางแยกบ้านโดน ต่อไปทางทิศตะวันตกประมาณ 5 กิโลเมตร ก็ถึงน้ำตก ทางน้ำไหลเป็นชั้น ๆ ลดหลั่นลงมา

น้ำตกเขาคราม ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 6 ตำบลบ้านนา อำเภอเมืองพัทลุง ไปถึงได้โดยจากตัวเมืองพัทลุงไปตามทางหลวงหมายเลข 4 ถึงบ้านต้นไทร ระยะทางประมาณ 25 กิโลเมตร มีทางแยกตามถนนสายต้นไทร ประมาณ 3 กิโลเมตร ถึงบ้านเขาคราม มีถนนถึงน้ำตกอีกประมาณ 3 กิโลเมตร ก็ถึงน้ำตกเขาครามที่สวยงาม

ถ้ำสุมนิ ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านนา อยู่ห่างจากตัวเมืองไปตามถนนสายพัทลุง-ตรัง ประมาณ 21 กิโลเมตร มีรถประจำทางวิ่งผ่านตัวถ้ำอยู่ห่างจากถนนประมาณ 500 เมตร เป็นถ้ำที่มีหินงอกหินย้อย และมีห้องโถงกว้างขวางใหญ่โต ร่มเย็นสวยงามวิจิตรตระการตาตามธรรมชาติ ถ้ำมีสองชั้น คือชั้นแรกเสมอกับพื้นราบและชั้นใต้ดิน ภายในถ้ำมีพระพุทธรูปปางต่าง ๆ ประดิษฐานอยู่หลายองค์ นอกจากนี้ถ้ำสุมนิยังเป็นที่วิปัสสนาของผู้ที่แสวงหาธรรมะเหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่ชอบความสงบและรักธรรมชาติ

สถานที่น่าสนใจ/ในอำเภอควนขนุน

อุทยานนกน้ำทะเลน้อย เป็นอุทยานนกน้ำที่ใหญ่ที่สุดใน

ประเทศไทย ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 4048 จากอำเภอเมืองพัทลุง-อำเภอควนขนุน ไปสุดที่ทะเลน้อย รวมระยะทางประมาณ 32 กิโลเมตร ทางลาดยางตลอดทั้งสาย เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่ามีพื้นที่ประมาณ 281,250 ไร่ โดยมีพื้นน้ำประมาณ 17,500 ไร่ อยู่บริเวณเหนือสุดของทะเลสาบสงขลา ทะเลน้อยเป็นทะเลสาบน้ำจืดที่มีนกอยู่มากมายกว่า 150 ชนิด จำนวนไม่ต่ำกว่า 100,000 ตัว นกที่มีมาก ได้แก่ นกอีโก้ นกพริก นกเปิดแดง นกเปิดคืบแค นกเปิดผี นกกาบบัว นกอีล่า นกอีลุ่ม นกกะปูด นกนางนวล นกนางแอ่น นกยางเปีย นกอัญชัญ นกกระสาแดง นกกระสาขาว อีกา เหยี่ยวต่าง ๆ ฤดูกาลที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการไปดูนกคือช่วงเดือนธันวาคมถึงเมษายน

นอกจากนกน้ำต่าง ๆ แล้ว ในทะเลน้อยยังมีพันธุ์ไม้หลายชนิด เช่น ย่านลิเภา จูดหนู เขม กก สามเหลี่ยม กง ลาโพ จูด บัวหลวง บัวสายแดง บา จอกหนู ผักตบชวา และสาหร่ายต่าง ๆ

นักท่องเที่ยวสามารถเช่าเรือไปชมนกได้จากท่าเรือทะเลน้อย และใกล้ที่ทำการอุทยานฯ มีเรือนพักไว้บริการนักท่องเที่ยวด้วย โดยอยู่ในความดูแลของอุทยานฯ ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่ กรมป่าไม้ กรุงเทพฯ โทร. 5790529, 5794842

นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังสามารถเดินทางไปได้โดยทางเรือ และทางรถไฟอีกด้วย โดยทางเรือนั้นสามารถเดินทางจากอำเภอต่าง ๆ ซึ่ง อยู่ริมทะเลสาบ เช่น อำเภอระโนด อำเภอสะทิงพระ และอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา อำเภอปากพะยูน อำเภอควนขนุน และอำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง ส่วนทางรถไฟไปลงรถไฟที่สถานีปากคลอง จากนั้นต่อรถยนต์ไปทะเลน้อยอีก 8 กิโลเมตร

สถานที่ที่น่าสนใจ/ในเขตอำเภอเขาชัยสน

บ่อน้ำร้อนธารน้ำเย็น จากตัวจังหวัดไปทางใต้ ตามทางหลวงหมายเลข 4 ประมาณ 25 กิโลเมตร เมื่อถึงกิโลเมตรที่ 47 (บ้านท่านางพรม) จะมีทางแยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 4081 ไปอำเภอเขาชัยสน ประมาณ 6 กิโลเมตร บริเวณถนนสุขาภิบาลซอย 2 ติดที่ว่าการอำเภอเขาชัยสนจะมีทางลูกรัง แยกขวามือเข้าไปอีกประมาณ 1 กิโลเมตร ก็ถึงหน้าผาเชิงเขาชัยสน อันเป็นที่ตั้งของบ่อน้ำร้อนแต่งเป็นสวนพักผ่อน เลยไปอีก 300 เมตร เป็นวัดบ่อน้ำร้อน ลักษณะเป็นแอ่งน้ำร้อน เชื่อกันว่าเป็นน้ำศักดิ์สิทธิ์ใช้รักษาโรคบางอย่างได้

วัดเขียนบางแก้ว อยู่บนทางหลวงหมายเลข 4081 เลยอำเภอเขาชัยสนไปประมาณ 7 กิโลเมตร ในเขตบ้านบางแก้วตรงกิโลเมตร

ที่ 14 พอดีจะมีทางเข้าอยู่ซ้ายมือ วัดเขียนตั้งอยู่ใกล้ทะเลสาบสงขลา เป็นวัดเก่าแก่ที่มีพระธาตุบางแก้ว ซึ่งสร้างแบบเดียวกับพระธาตุนครศรีธรรมราชแต่ขนาดเล็กกว่า เป็นปูชนียสถานที่เก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งของพัทลุง ซึ่งเชื่อว่าสร้างมาแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้นสันนิษฐานว่าพื้นที่บริเวณวัดเขียนนี้จะเป็นที่ตั้งของเมืองพัทลุงมาก่อน เพราะพบซากปรักหักพังของศิลาแลง และพระพุทธรูปมากมาย

แหลมจองถนน ตั้งอยู่ที่ตำบลจองถนน จากตัวเมืองพัทลุงไปตามเส้นทางสายเพชรเกษม เลี้ยวซ้ายผ่านอำเภอเขาชัยสนไปอีกประมาณ 12 กิโลเมตร รวมระยะทางจากตัวเมืองประมาณ 39 กิโลเมตร เป็นหมู่บ้านชาวประมง อยู่บนเนินดินและลาดชันลงไปยังชายหาดทะเลสาบสงขลา ซึ่งมีสภาพเป็นน้ำกร่อยและสามารถมองเห็นทิวทัศน์ เกาะแก่งต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี มีร้านอาหารและเครื่องดื่ม จำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวทุกวัน

สถานที่ที่น่าสนใจ/ในเขตอำเภอปากพะยูน

เกาะสี่ เกาะห้า อยู่ในเขตทะเลสาบสงขลา-พัทลุง ท้องที่อำเภอปากพะยูน การเดินทางสามารถเดินทางได้จากท่าเรือตำบลลำปำ หรือท่าเรืออำเภอปากพะยูน ใช้เวลาเดินทางประมาณ 1 ชั่วโมง เกาะแห่งนี้เป็นที่อยู่ของนกนางแอ่นทะเลเป็นจำนวนมาก จึงถูกเรียกว่า “เกาะรังนก” และมีการขอสัมปทานเพื่ออนุรักษ์นกเหล่านี้ไปจำหน่าย เกาะรังนกนี้เป็นเกาะที่มีความงดงามมากแห่งหนึ่งของจังหวัดพัทลุง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เคยเสด็จประพาสและทรงจารึกพระปรมาภิไธยย่อไว้ ณ บริเวณหน้าผา การเข้าชมเกาะขออนุญาตได้จากบริษัท สัมปทานรังนกอำเภอปากพะยูน

สถานที่ที่น่าสนใจ/ในเขตอำเภอกงหรา

น้ำตกไร่นา อยู่ในเขตบ้านไร่นา หมู่ 4 ตำบลกงหรา สามารถเดินทางถึงได้โดยใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 4 ห่างจากตัวเมือง 18 กิโลเมตร แล้วแยกเข้าเส้นทางสายคลองหมวย-บ้านกงหรา ไปอีก 17 กิโลเมตร ก็จะถึงน้ำตก ลักษณะของน้ำตก มีชั้นค่อนข้างสูง ไหลลดหลั่นลงมาเป็นชั้น ๆ มองดูคล้ายผ้าพลิ้วตามสายลม จึงได้ชื่ออีกอย่างว่า “น้ำปลิว”

น้ำตกไพรวัลย์ ตั้งอยู่ในหน่วยพิทักษ์ป่าบ้านพุด เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด ตำบลคลองเฉลิม เส้นทางเข้าชมใช้เส้นทางจากบ้านคลองหมวยไปตามถนนตำบลลำสินธุ์-บ้านกงหรา (ทางหลวง

หมายเลข 4122) ประมาณ 20 กิโลเมตร ทางเข้าน้ำตกอยู่ทางทิศตะวันตก เป็นทางลูกรังระยะทางประมาณ 3 กิโลเมตร เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ มีความงดงามตามธรรมชาติ เงียบสงบ และร่มเย็น อุดมไปด้วยพันธุ์ไม้มีนานาชนิด บริเวณน้ำตกมีลานจอดรถและร้านอาหารไว้บริการด้วย

น้ำตกบ้านคลองหะหลัง อยู่ในเขตตำบลงหรา เส้นทางเดียวกับน้ำตกบ้านไร่เหนือ เป็นเขตอนุรักษ์สัตว์ป่าของกรมป่าไม้ และมีน้ำพุร้อนอยู่ในบริเวณน้ำตกอีกด้วย

สถานที่น่าสนใจ/ในเขตอำเภอตะโหมด

น้ำตกตะโหมด หรือ น้ำตกหม่อมจ้อย อยู่ห่างจากตัวอำเภอ 12 กิโลเมตร การเดินทางใช้เส้นทางหมายเลข 4121 และต่อด้วยเส้นทางหมายเลข 4137 (อยู่ทางตอนใต้ของเมืองพัทลุง) แยกจากทางหลวงหมายเลข 4 เข้าไปจนถึงวัดตะโหมด น้ำตกจะอยู่ในบริเวณหน่วยพิทักษ์สัตว์ป่าตะโหมด ซึ่งอยู่เลยวัดตะโหมดไป 4-5 กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่อยู่ท่ามกลางป่าที่ร่มรื่น ลักษณะของน้ำตกจะแบ่งเป็นชั้น ๆ แต่ละชั้นมีชื่อต่างกัน มีแอ่งน้ำสามารถเล่นน้ำได้ มีลานกว้างเหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจ

สถานที่น่าสนใจ/ในเขตอำเภอศรีบรรพต

อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า ตั้งอยู่ที่บ้านในวัง ตำบลเขาปู่ อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 37 กิโลเมตร โดยใช้เส้นทางหมายเลข 41 ไปอำเภอควนขนุน แล้วไปแยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 4164 สู่อำเภอศรีบรรพต เข้าไปประมาณ 17 กิโลเมตร แล้วแยกซ้ายไปอีก 4 กิโลเมตร ก็ถึงที่ทำการอุทยานฯ ซึ่งมีสภาพเป็นป่าร่มรื่น มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้นประมาณ 433,750 ไร่ หรือ 694 ตารางกิโลเมตร ในบริเวณอุทยานฯ มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ คือ

ถ้ำมัจฉาลาวน อยู่ใกล้กับที่ทำการอุทยานแห่งชาติ ภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อยเล็ดลวยงามดังหลืบม่าน มีแอ่งน้ำกว้างประมาณ 400 ตารางเมตร และมีฝูงปลาว่ายวนไปมาอยู่ในแอ่ง แอ่งน้ำนี้เกิดจากต้นน้ำซึ่งไหลผ่านทะเลเขาในวัง หน้าถ้ำเป็นผาหินสีนวล และร่มรื่นด้วยพรรณไม้มีนานาชนิด

น้ำตกเหวียงทอง อยู่ห่างจากชุมชนตลาดเขาปู่ ประมาณ 3 กิโลเมตร ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาบรรทัดและเทือกเขานครศรีธรรมราช และได้รับการขนานนามว่า “น้ำตกร้อยชั้น” ชั้นที่สวยงามที่สุดคือ ชั้นที่ 13 ซึ่งมีจุดชมวิวสามารถมองเห็นทิวทัศน์ทะเลน้อยและเขาปู่-เขาย่าได้

จุดชมวิวดำผิง อยู่ห่างจากที่ทำการกลางประมาณ 250 เมตร

จุดเด่นของผิงคือ ในราวประมาณเดือนกุมภาพันธ์-เมษายนของทุกปี จะมีผิงหลวงมาทำรังนับเป็นร้อยรังบริเวณหน้าผา และเมื่อถึงฤดูฝนผิงเหล่านี้ก็จะทิ้งรังปล่อยให้เป็นรังร้าง ซึ่งจะเป็นเช่นนี้ทุกปี บริเวณจุดชมวิวดำผิงนี้สามารถมองเห็นทิวทัศน์ของอุทยานและพรรณไม้ต่าง ๆ ได้

ทางเดินชมธรรมชาติ เป็นทางสำหรับเดินชมธรรมชาติ อยู่ในบริเวณที่ทำการอุทยานฯ มี 2 เส้นทาง แต่ละเส้นทางมีความกว้างประมาณ 3 เมตร เหมาะสำหรับเดินชมธรรมชาติเพื่อเป็นการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับพรรณไม้ และเมื่อความเพลิดเพลินได้

นอกจากนี้ ในบริเวณที่ทำการอุทยานฯ ยังมีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นศูนย์จัดนิทรรศการขนาดย่อม สำหรับให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชม ซึ่งทางอุทยานฯ ได้จัดแสดงนิทรรศการภาพประกอบคำบรรยายไว้ พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่ไว้คอยอธิบายให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว มีห้องสำหรับจัดประชุมและสัมมนา ขนาดจุได้ประมาณ 30 คน และในบริเวณใกล้เคียงกันทางอุทยานฯ ได้จัดสถานที่สำหรับกางเต็นท์ได้ประมาณ 50 หลัง ติดต่อนอนอุทยานค้างแรมได้โดยตรง ณ ที่ทำการอุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า หมู่ที่ 9 ตำบลเขาปู่ อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง 93000

สถานที่น่าสนใจ/ในเขตกิ่งอำเภอบางแก้ว

คลองหูแร่ ตั้งอยู่ที่ตำบลท่ามะเดื่อ โดยห่างจากตัวเมืองพัทลุงประมาณ 33 กิโลเมตร ใช้เส้นทางสายเพชรเกษมไปประมาณ 20 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าถนนสายเขาชัยสน-จงเก (หมายเลข 4081) และเลี้ยวขวามองหน้าที่ทำการอำเภอเขาชัยสนไปตามถนนลูกรังอีกประมาณ 5 กิโลเมตร ก็จะถึงแหล่งท่องเที่ยว และบริเวณหน้าว่าการอำเภอจะมีรถจักรยานยนต์รับจ้างไว้คอยบริการนักท่องเที่ยวด้วย คลองหูแร่ มีสภาพเป็นคลองขนาดใหญ่ น้ำใสสะอาด พื้นคลองเป็นทรายและโคลนดิน บริเวณน้ำลึก เหมาะแก่การพักผ่อนหรือการเล่นน้ำ มีเพิงและร้านอาหารไว้บริการสำหรับนักท่องเที่ยวด้วย

เทศกาลและงานประเพณี

งานประเพณีแข่งโพนลากพระ (ชักพระ) นิยมทำกันทั่วไปในภาคใต้ ในช่วงเดือน 11 (แรม 1 ค่ำ เดือน 11) การลากพระมีอยู่ 2 ลักษณะ ตามความเหมาะสมของภูมิประเทศ คือ ลากพระทางบกและลากพระทางน้ำ สำหรับจังหวัดพัทลุงเป็นการลากพระทางบก ซึ่งจะมีการตีโพน (กลอง) เพื่อควบคุมจังหวะในการลากพระ ขบวนพระลากของแต่ละวัดก็จะมีผู้ตีโพนอยู่บนขบวน

และเมื่อผ่านวัดต่าง ๆ ก็จะมีการตีโพนท้าทายกัน ทำให้มีการแข่งขันตีโพนเกิดขึ้น และทางจังหวัดพัทลุงก็ได้จัดให้มีการแข่งขันตีโพนขึ้นเป็นประจำทุกปี ในเทศกาลลากพระเดือน 11

การละเล่นชั้ดตัม ประเพณีชั้ดตัมมีที่มาจากเกี่ยวข้องกับประเพณีลากพระกล่าวคือ ในสมัยพุทธกาล เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จกลับจากจำพรรษา ณ สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ลงมายังโลกมนุษย์ซึ่งตรงกับวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 จะมีพุทธศาสนิกชนรอเข้าเฝ้าเพื่อถวายภัตตาหารแด่พระพุทธองค์ แต่เนื่องจากพุทธศาสนิกชนมีเป็นจำนวนมาก ทำให้ไม่สามารถถวายภัตตาหารได้อย่างใกล้ชิด จึงได้มีการนำใบไม้มาห่อหุ้มภัตตาหาร ซึ่งเรียกกันว่า “ข้าวตัม” หรือ “ตัม” และพยายามโยนตัมเหล่านั้นให้ลงบาตร แต่การโยนทำให้ตัมพลาดไปถูกเหล่าพุทธศาสนิกชนด้วยกันเอง ต่อมาจึงกลายเป็นการละเล่นชั้ดตัม และพัฒนาเป็นการแข่งขันด้านไหวพริบ และความเร็วว่องไวในการชั้ด และหลบหลีกตัมซึ่งจัดทำอย่างพิเศษ (ใช้ข้าวตากผสมกับทรายห่อด้วยใบตาลเป็นรูปตะกร้อสี่เหลี่ยม) การละเล่นชั้ดตัมต้องอาศัยความกล้าหาญเป็นอย่างมาก เพราะถ้าไม่สามารถหลบหลีกตัมของคู่ต่อสู้ อาจจะเป็นอันตรายได้ ปัจจุบันการชั้ดตัมหาญได้ค่อนข้างยาก ทางจังหวัดพัทลุงจึงได้จัดให้มีการแข่งขันชั้ดตัมรวมอยู่ในงานประเพณีแข่งโพนลากพระในเดือน 11 ด้วย

งานวันอนุรักษ์มรดกไทยและงานมหรหรรษ์ชิงแชมป์หนังตะลุง เป็นงานที่จัดขึ้นในช่วงต้นเดือนเมษายนของทุกปี กิจกรรมภายในงานจะเป็นการจัดนิทรรศการการละเล่นพื้นบ้านปักษ์ใต้ และการประกวดหนังตะลุง ซึ่งได้รับความสนใจจากศิลปินพื้นบ้านเข้าร่วมการประกวดมากมาย งานดังกล่าวนี้จะมีจัดขึ้น ณ บริเวณสนามหน้าศาลากลางจังหวัดพัทลุง

ของฝากจากพัทลุง

| | |
|------------|---------------|
| กาละแม | ตำบลงาตาล |
| กล้วยฉาบ | อำเภอเมือง |
| ลูกหยีหวาน | อำเภอเมือง |
| กุ้งแก้ว | อำเภอปากพะยูน |

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

สินค้าพื้นเมืองของจังหวัดพัทลุง ส่วนใหญ่จะเป็นหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น เครื่องจักสานต่าง ๆ ที่ขึ้นชื่อมากก็คือ ผลิตภัณฑ์เลือกกระจูด ซึ่งมีมากบริเวณอุทยานนกน้ำทะเลน้อย ผลิตภัณฑ์หนังตะลุง กิ่งอำเภอบางแก้ว ผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าวตำบลไชยบุรี ขนมของฝากจากอำเภอต่าง ๆ เป็นต้น

สถานที่พักในจังหวัดพัทลุง (รหัสทางไกล 074)

- โรงแรมกิ่งฟ้า** 40/1 ถนนราเมศวร์ อ.เมือง จำนวนห้องพัก 20 ห้อง
ราคา 80-160 บาท
- ดินาอินน์** ถนนชัยบุรี สามแยกช่องโก โทร. 611209
- ไทยโฮเต็ล** 14-14/1-5 ถนนดิสรา-สาครินทร์ อ.เมือง โทร. 611636, 611797-8 จำนวนห้องพัก 56 ห้อง ราคา 150-360 บาท
- โรงแรมพัทลุง** 2 34/1 ถนนราเมศวร์ อ.เมือง จำนวนห้องพัก 15 ห้อง
ราคา 100-180 บาท
- ลำปารีสอร์ท** 88 หมู่ 6 ถนนอภัยบริรักษ์ ตำบลลำปำ อ.เมือง
โทร. 611486 มีบ้านพักและห้องพัก ราคา 300-1,600 บาท
- โรงแรมหอฟ้า** 28-30 ถนนคูหาสวรรค์ อ.เมือง โทร. 611920-2 จำนวน
ห้องพัก 94 ห้อง ราคา 160-280 บาท
- โรงแรมอัญแสง** 80-20 ถนนราเมศวร์ ใกล้คิวรถพัทลุง-หาดใหญ่
อ.เมือง จำนวนห้องพัก 10 ห้อง ราคา 80-140 บาท

ร้านอาหาร

- กาสะลอง** ข้างโรงแรมดินาอินน์
เกล็ดเป็ยร์ ถนนดิสรา-สาครินทร์
ก้วยเตี่ยวชักธง ถนนราเมศวร์
ข้าวตัม 5 ดาว ถนนประชาบำรุง
ควนมะพร้าว 5 หมู่ 9 ตำบลควนมะพร้าว
คูหนู 9/10 ถนนประชาบำรุง โทร. 611938
ครัวหลวง โรงแรมไทยโฮเต็ล ถนนดิสรา-สาครินทร์ โทร. 611892
ครัวตาลำ ถนนเพชรเกษม
ครัวเมืองลุง (ร้านอาหารอิสลาม) ถนนประชาบำรุง
คริสตัลคาเฟ่ ถนนผดุงคอนยอ
จิตรทอง ถนนอภัยบริรักษ์
หุ้มผกา ถนนดิสรา-สาครินทร์
พี.เค. เฮาส์ ถนนสถานีรถไฟ
ริมน้ำ ถนนราเมศวร์
ลำปำซีฟู้ด ลำปารีสอร์ท ถนนอภัยบริรักษ์ โทร. 611486
ไวด์เวสต์ ชาลูน ถนนหลังวัดคูหาสวรรค์
สวนอาหารสวนไม้ ถนนเอเซีย
สวนอาหารกาแฟ ถนนผดุงคอนยอ
หงษ์ทองภัตตาคาร ถนนประชาบำรุง (รับบริการเฉพาะจัดเลี้ยงเท่านั้น)
อิมหยก 393 ถนนราเมศวร์ โทร. 613393
อีสาน 21 ถนนผดุงคอนยอ
ไอศคาราไอเกะ ถนนผดุงคอนยอ
ไอ้เซียง ถนนโพธิ์สะอาด

เบอร์โทรศัพท์ที่ควรทราบ (รหัสทางไกล 074)

สำนักงานจังหวัด 613409

กุมภาพันธ์ 2538

แผนที่ตัวเมืองพัทลุง
PHATTHALUNG CITY MAP

